

Sprawa C-897/19 PPU

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

5 grudnia 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Vrhovni sud (Chorwacja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

28 listopada 2019 r.

Strona skarżąca:

I.N.

Vrhovni sud (sąd najwyższy, Chorwacja) [...] przedkłada niniejsze

ODEŚLANIE PREJUDYCJALNE

WRAZ Z WNIOSKIEM O

ZASTOSOWANIE PILNEGO TRYBU PREJUDYCJALNEGO

(wersja zanimizowana)

I. Dane dotyczące sądu odsyłającego:

Oznaczenie sądu odsyłającego: Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji
[...]

II. Strony postępowania głównego:

I.N., [...]

Federacja Rosyjska reprezentowana przez prokuraturę Republiki Chorwacji, [...]

III. Przedstawienie postępowania głównego i istotnych faktów

a) Międzynarodowy list gończy i okoliczności zatrzymania osoby, której dotyczy wniosek o ekstradycję I. N.

- 1 W związku z postępowaniem karnym wszczętym wobec I. N. pod zarzutem łapownictwa biernego (art. 290, ust. 5 rosyjskiej ustawy karnej), dnia 20 maja 2015 r. biuro Interpolu w Moskwie (Federacja Rosyjska) wydało międzynarodowy list gończy w celu jego „zatrzymania”. Zgodnie ze zwięzłym opisem stanu faktycznego przestępstwa cudzoziemcowi I.N. zarzucono, że jako dyrektor Wydziału Licencjonowania i Certyfikacji rosyjskiego Ministerstwa Sytuacji Nadzwyczajnych w Republice Karelii, po uprzednim porozumieniu z innymi urzędnikami ministerstwa oraz nadużywając swoich uprawnień służbowych, przyjął łapówkę w wysokości 833 000 rubli rosyjskich od przedstawiciela firmy za wydanie mu w zamian licencji [OR. 2] na montaż, wsparcie techniczne i naprawy urządzeń przeciwpożarowych w budynkach i na placach budowy.
- 2 Dnia 30 czerwca 2019 r. cudzoziemiec I. N. został zatrzymany na przejściu granicznym na podstawie wyżej wspomnianego międzynarodowego listu gończego (czerwonej noty wydanej przez biuro Interpolu w Moskwie). Cudzoziemiec I. N. stawiał się jako pasażer autobusu do kontroli granicznej w celu wjazdu do Republiki Chorwacji z Republiki Słowenii. Podczas odprawy granicznej wylegitymował się islandzkim dokumentem podróży dla uchodźców nr (...) ważnym od dnia 25 lutego 2019 r. do dnia 25 lutego 2021 r.
- 3 Zatrzymanie cudzoziemca I. N. zapoczątkowało procedurę decyzyjną w sprawie ekstradycji cudzoziemca do Federacji Rosyjskiej, którą w Republice Chorwacji prowadzi się zgodnie z przepisami Zakona o międzynarodowej prawnej pomocy w kaznenim stvarima (ustawy o międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych „Narodne novine” 178/04, zwanej dalej „ZOMPO”). Odpowiednie przepisy ZOMPO przytoczone zostały w sekcji IV niniejszego wniosku.

b) Procedura decyzyjna w sprawie wniosku o ekstradycję cudzoziemca I. N. do Federacji Rosyjskiej

- 4 Dnia 1 lipca 2019 r. I. N. został przesłuchany przez sędziego śledczego Županijski sud (sądu okręgowego, Chorwacja) w Zagrzebiu. I. N. oświadczył, że sprzeciwia się ekstradycji do Federacji Rosyjskiej. Podczas posiedzenia wskazał, że posiada obywatelstwo rosyjskie i islandzkie.
- 5 Dnia 1 sierpnia 2019 r. departament spraw konsularnych, wydział ds. wiz i cudzoziemców w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Europejskich Republiki Chorwacji przekazał do Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu notę Ambasady Islandii w B., w której stwierdza się, że cudzoziemiec I. N. posiada obywatelstwo islandzkie jak również stałe miejsce zamieszkania (*permanent residence*) w Islandii. W nocie wskazuje się, że dnia 19 czerwca 2019 r.

cudzoziemiec I. N. uzyskał obywatelstwo islandzkie. Przed uzyskaniem obywatelstwa był w posiadaniu dokumentu podróży dla uchodźców nr (...). W nocie podkreślono również, że rząd Islandii chciałby zapewnienia cudzoziemcowi I. N. jak najszybszego bezpiecznego (*safe passage*) przejazdu do Islandii.

- 6 Dnia 6 sierpnia 2019 r. do Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu wpłynął wniosek prokuratury generalnej Federacji Rosyjskiej o ekstradycję cudzoziemca I. N. do Federacji Rosyjskiej, zgodnie z postanowieniami Europejskiej konwencji o ekstradycji. O ekstradycję wniesiono w celu ścigania za dziewięć przestępstw łapownictwa biernego z art. 290 ust. 3 ustawy karnej Federacji Rosyjskiej oraz pięć przestępstw łapownictwa biernego z art. 290 ust. 5 lit. a) ustawy karnej Federacji Rosyjskiej. Do wniosku o ekstradycję załączono dokumenty zgodnie z postanowieniami Europejskiej konwencji o ekstradycji. We wniosku wskazano ponadto, że prokuratura generalna Federacji Rosyjskiej zapewnia, że celem wniosku o ekstradycję nie jest ściganie danej osoby ze względów politycznych, ze względu na rasę, religię, obywatelstwo czy poglądy, oraz że cudzoziemiec I. N. będzie miał do dyspozycji wszystkie możliwości skorzystania z obrony, w tym z pomocy adwokata, oraz że nie będzie poddawany torturom, okrutnemu lub nieludzkiemu traktowaniu, a także karaniu naruszającemu godność ludzką.
- 7 Dnia 5 września 2019 r. rozpatrująca sprawę izba Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu wydała postanowienie, w którym stwierdziła, że zostały spełnione przewidziane w art. 33 i 34 ZOMPO ustawowe przesłanki ekstradycji dla ścigania cudzoziemca I. N. i to przy zastosowaniu zasady specjalności przewidzianej w art. 37 ZOMPO. [Or. 3]
- 8 Dnia 30 września 2019 r. cudzoziemiec I. N. odwołał się od postanowienia wydanego dnia 5 września 2019 r. przez Županijski sud (sąd okręgowy) w Zagrzebiu. I. N. uważa, że istnieje konkretne, poważne i racjonalnie przewidywalne ryzyko, że w przypadku ekstradycji może być poddany torturom oraz nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu. W odwołaniu wskazał, że status uchodźcy przyznano mu w Islandii właśnie ze względu na konkretne postępowanie w Rosji, że jest posiadaczem ważnego islandzkiego dokumentu podróży dla uchodźców oraz że Županijski sud (sąd okręgowy) w Zagrzebiu zaskarżonym postanowieniem faktycznie odebrał mu ochronę międzynarodową przyznaną w Islandii. Podniósł również, że posiada islandzkie obywatelstwo oraz że, przyjmując zaskarżone postanowienie, sąd pierwszej instancji postąpił wbrew wykładni przyjętej przez Trybunał w wyroku z dnia 6 września 2016 r. w sprawie Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630). Na poparcie swoich twierdzeń odnośnie do ryzyka tortur i nieludzkiego lub poniżającego traktowania, przedstawił wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w których jest mowa o nieludzkich warunkach w systemie więziennictwa Federacji Rosyjskiej korupcji w wymiarze sprawiedliwości, przedłożył również sprawozdanie Komisarza ds. Praw Człowieka N. M. z dnia 12 listopada 2013 r.

- 9 Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji, jako sąd drugiej instancji, musi orzec w sprawie odwołania wniesionego przez cudzoziemca od postanowienia wydanego dnia 5 września 2019 r. przez Županijski sud (sąd okręgowy) w Zagrzebiu.
- 10 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Vrhovni sud (sądu najwyższego) Republiki Chorwacji wniosek o ekstradycję należy oddalić, jeżeli istnieje rzeczywiste ryzyko, że w przypadku ekstradycji osoba wydana może być poddana torturom, nieludzkiemu traktowaniu lub karaniu. Okoliczności te zostaną rozpatrzone w ramach postępowania odwoławczego.
- 11 Niemniej jednak Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji ma wątpliwości co do tego, czy przed rozstrzygnięciem wniosku o ekstradycję powinien na podstawie przepisów prawa Unii poinformować Republikę Islandii, której obywatelem jest cudzoziemiec, o wniosku o ekstradycję, tak aby państwo to mogło zwrócić się o przekazanie mu swojego obywatela, by przeprowadzić postępowanie w celu zapobieżenia ryzyku bezkarności.
- 12 Ponieważ istnieją wątpliwości co do stosowania prawa Unii, Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji postanowieniem z dnia 26 listopada 2019 r. postanowił zawiesić postępowanie i skierować do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytania prejudycjalne:

Czy art. 18 TFUE należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie Unii Europejskiej, które decyduje o ekstradycji do państwa trzeciego obywatela państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, ale należącego do strefy Schengen, zobowiązane jest poinformować o wniosku o ekstradycję państwo należące do strefy Schengen, którego obywatelem jest dana osoba?

W przypadku, gdy odpowiedź na powyższe pytanie będzie twierdząca, a państwo należące do strefy Schengen zwróciło się o przekazanie danej osoby w celu przeprowadzenia postępowania, z powodu którego złożono wniosek o ekstradycję, czy należy tę osobę przekazać temu państwu zgodnie z Umową między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią?

[Or. 4]

c) Procedura decyzyjna w sprawie umieszczenia w areszcie ekstradycyjnym

- 13 Po zatrzymaniu cudzoziemca I. N. na podstawie międzynarodowego listu gończego, zgodnie z art. 47 ZOMPO sędzia śledczy Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu dnia 1 lipca 2019 r. zastosował wobec I. N. areszt ekstradycyjny. Cudzoziemiec I. N. złożył na to postanowienie zażalenie, które Županijski sud (sąd okręgowy) w Zagrzebiu dnia 18 lipca 2019 r. oddalił jako bezzasadne.

- 14 Dnia 7 sierpnia 2019 r., po otrzymaniu wniosku o ekstradycję do Federacji Rosyjskiej, sędzia śledczy Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu przedłużył areszt ekstradycyjny cudzoziemca I. N.. Dnia 27 sierpnia 2019 r. zażalenie złożone przez cudzoziemca I. N. zostało oddalone postanowieniem rozpatrującej sprawę izby Županijski sud (sądu okręgowego) w Zagrzebiu, w związku z czym postanowienie sędziego śledczego stało się prawomocne.
- 15 Cudzoziemiec I. N. nadal przebywa w areszcie ekstradycyjnym.

IV. Przepisy prawa krajowego mające zastosowanie w niniejszej sprawie:

- 16 *Konstytucja Republiki Chorwacji* („Narodne novine” nr 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14)

Artykuł 9

Obywatel Republiki Chorwacji nie może być wydany z Republiki Chorwacji ani pozbawiony obywatelstwa, ani poddany ekstradycji do innego państwa, za wyjątkiem wykonania decyzji o ekstradycji lub przekazaniu, wydanej zgodnie z traktatem międzynarodowym lub dorobkiem prawnym Unii Europejskiej.

- 17 Republika Chorwacji nie zawarła z Federacją Rosyjską umowy dwustronnej, która zobowiązywałaby ją do ekstradycji swoich obywateli do tego państwa.
- 18 *ZOMPO*

Artykuł 1

(1) Niniejsza ustawa reguluje kwestię międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych (zwaną dalej „międzynarodową pomocą prawną”), o ile traktat międzynarodowy nie stanowi inaczej.

(2) [...]

Postanowienie o oddaleniu wniosku o ekstradycję

Artykuł 55

(1) W przypadku gdy sąd właściwy uzna, że ustawowe przesłanki ekstradycji nie zostały spełnione, wydaje postanowienie o oddaleniu wniosku o ekstradycję i niezwłocznie przekazuje je do Vrhovni sud (sądu najwyższego) Republiki Chorwacji, który po wysłuchaniu właściwego prokuratora utrzymuje w mocy, uchyla lub zmienia to postanowienie.

(2) Prawomocne postanowienie o oddaleniu wniosku o ekstradycję jest przekazywane do Ministerstwa Sprawiedliwości, które powiadamia o tym państwo, które wystąpiło z wnioskiem .

[Or. 5]

Postanowienie zezwalające na ekstradycję

Artykuł 56

(1) W przypadku gdy izba sądu właściwego uzna, że ustawowe przesłanki ekstradycji zostały spełnione, orzeka o tym postanowieniem.

(2) Od takiego postanowienia przysługuje odwołanie w terminie 3 dni. Odwołanie rozpoznaje Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji.

- 19 Podstawy oddalenia wniosku są uregulowane w art. 12 i 13 ZOMPO, szczególnie podstawy odmowy ekstradycji są przewidziane w przepisach art. 35 ZOMPO.

Oddalenie wniosku

Artykuł 12

(1) Właściwy organ krajowy może oddalić wniosek o udzielenie międzynarodowej pomocy prawnej, jeżeli:

1. wniosek dotyczy czynu uważanego za przestępstwo polityczne lub czynu związanego z takim przestępstwem,

2. wniosek dotyczy przestępstwa podatkowego,

3. uwzględnienie wniosku mogłoby doprowadzić do naruszenia suwerenności, bezpieczeństwa, porządku prawnego lub innych istotnych interesów Republiki Chorwacji,

4. można zasadnie przypuszczać, że osoba, przeciwko której złożono wniosek o ekstradycję, w przypadku ekstradycji byłaby ścigana lub ukarana z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych, lub że jej sytuacja uległaby pogorszeniu z któregośkolwiek z tych powodów,

5. wniosek dotyczy przestępstwa mniejszej wagi.

- 20 Orzecznictwo Vrhovni sud (sądu najwyższego) Republiki Chorwacji dotyczące stosowania wyroku z dnia 6 września 2016 r. w sprawie Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630)

Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji postanowieniem [...] z dnia 4 stycznia 2018 r. uchylił postanowienie sądu niższej instancji, którym ten ostatni orzekł, że ustawowe przesłanki ekstradycji obywatela rosyjskiego do Federacji Rosyjskiej zostały spełnione. Postanowieniem tym Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji wezwał sąd niższej instancji do zbadania czy osoba, której dotyczył wniosek o ekstradycję, jest także obywatelem Republiki Litewskiej, na

co wskazywały dane zawarte w aktach sprawy, oraz odesłał sąd pierwszej instancji do wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Petruhhin.

V. Przepisy prawa Unii, o których wykładnię wniesiono:

21 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Artykuł 18

W zakresie zastosowania Traktatów i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych, które one przewidują, zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową.

[...]

[Or. 6]

22 Konwencja Wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach

Artykuł 2

Granice wewnętrzne mogą być przekraczane w każdym miejscu, bez poddawania przekraczających je osób jakiegokolwiek kontroli.

23 Protokół (nr 19) w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej

Artykuł 2

Dorobek Schengen stosuje się do państw członkowskich, o których mowa w artykule 1, bez uszczerbku dla artykułu 3 Aktu przystąpienia z 16 kwietnia 2003 roku i artykułu 4 Aktu przystąpienia z 25 kwietnia 2005 roku. Rada zastępuje Komitet Wykonawczy utworzony na mocy układów z Schengen.

24 Umowa zawarta przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotycząca włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen.

Artykuł 1

Republika Islandii i Królestwo Norwegii, zwane dalej odpowiednio „Islandią” i „Norwegią”, są odpowiednio związane z działalnością Wspólnoty Europejskiej i Unii Europejskiej w dziedzinach objętych postanowieniami określonymi w załącznikach A i B do niniejszej Umowy i ich dalszego rozwoju.

Niniejsza umowa tworzy wzajemne prawa i obowiązki zgodnie z określonymi w ni[ej] procedurami.

- 25 Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią.

Artykuł 1

Przedmiot i cel umowy

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do usprawnienia, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, przekazywania osób do celów ścigania lub wykonania wyroku pomiędzy państwami członkowskimi z jednej strony a Królestwem Norwegii i Republiką Islandii z drugiej strony, przez uwzględnienie, jako standardów minimalnych, warunków Konwencji z dnia 27 września 1996 r. dotyczącej ekstradycji między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

2. Umawiające się Strony zobowiązują się, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, do zapewnienia, że system ekstradycji pomiędzy państwami członkowskimi z jednej strony a Królestwem Norwegii i Republiką Islandii z drugiej strony jest oparty na mechanizmie przekazywania osób na podstawie nakazu aresztowania zgodnie z warunkami niniejszej umowy.

3. Niniejsza umowa nie skutkuje zmianą obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa ustanowionych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka lub – w przypadku [Or. 7] wykonywania nakazu przez organ sądowy państwa członkowskiego – zasad, o których mowa w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej..

4. Żaden przepis niniejszej umowy nie powinien być interpretowany jako zakazujący odmowy przekazania osoby, wobec której został wydany nakaz aresztowania w rozumieniu niniejszej umowy, kiedy istnieją oparte o obiektywne przesłanki powody do uznania, że wymieniony nakaz aresztowania został wydany w celu ścigania lub ukarania osoby ze względu na jej płeć, rasę, religię, pochodzenie etniczne, przynależność państwową, język, poglądy polityczne lub orientację seksualną lub że jej sytuacja może doznać uszczerbku z któregośkolwiek z tych powodów.

VI. Powody wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

- 26 Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji uważa, że cudzoziemiec I. N. nie posiada już statusu uchodźcy, ponieważ w międzyczasie uzyskał obywatelstwo islandzkie.

- 27 W wyroku z dnia 6 września 2016 r. w sprawie Petruhhin (C-182/15, UE:C:2016:630) Trybunał orzekł, że art. 18 TFUE i 21 TFUE należy interpretować w ten sposób, że gdy do państwa członkowskiego, do którego przenieść się będący obywatelem innego państwa członkowskiego obywatel Unii, wniosek o ekstradycję skierowało państwo trzecie, z którym to pierwsze państwo członkowskie zawarło umowę o ekstradycji, to pierwsze państwo członkowskie powinno powiadomić państwo członkowskie, którego obywatelem jest dana osoba i w stosownym wypadku na żądanie tego ostatniego państwa członkowskiego przekazać mu tego obywatela zgodnie z przepisami decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., pod warunkiem że to ostatnie państwo członkowskie jest zgodnie ze swym prawem krajowym właściwe, aby prowadzić przeciwko tej osobie postępowanie związane z czynami popełnionymi poza jego terytorium.
- 28 W uzasadnieniu wyroku w sprawie Petruhhin, Trybunał stwierdził, że nierówne traktowanie (polegające na zezwoleniu na ekstradycję obywatela Unii będącego obywatelem innego państwa członkowskiego, takiego jak A. Petruhhin, podczas gdy obywatele krajowi korzystają z ochrony), skutkuje ograniczeniem swobody przemieszczania się w rozumieniu art. 21 TFUE. Takie ograniczenie może być uzasadnione jedynie wtedy, gdy jest oparte na obiektywnych względach i proporcjonalne do słusznego celu realizowanego przez prawo krajowe. Ograniczenie mające na celu zapobieganie ryzyku bezkarności osób, które popełniły przestępstwo, stanowi uzasadniony cel. Zakaz ekstradycji własnych obywateli jest kompensowany możliwością prowadzenia przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o ekstradycję, postępowania karnego przeciwko własnym obywatelom w odniesieniu do ciężkich przestępstw popełnionych poza jego terytorium (zgodnie z paremią „aut dedere, aut iudicare” – ekstradować albo ścigać). Ponadto co do zasady państwa członkowskie nie są właściwe, aby orzekać w odniesieniu do takich czynów, gdy ani sprawca, ani pokrzywdzony nie są ich obywatelami. W tym względzie ekstradycja cudzoziemców mająca na celu zapobieganie ryzyku bezkarności jest uzasadnionym powodem ekstradycji. Niemniej jednak, w świetle kryterium proporcjonalności, w szczególności istnienia mniej restrykcyjnego środka alternatywnego służącego osiągnięciu celu, jakim jest zapobieganie ryzyku bezkarności sprawców przestępstwa, w opisanej sytuacji należy przyznać pierwszeństwo wymianie informacji z państwem członkowskim. **[Or. 8]**
- 29 Cudzoziemiec I. N. nie jest obywatelem Unii Europejskiej, ale jest obywatelem Republiki Islandii, z którą Unia Europejska jest związana w szczególny sposób.
- 30 Cudzoziemiec I. N., który ma stałe miejsce zamieszkania w Republice Islandii, skorzystał ze swobody przemieszczania się w obrębie państw członkowskich należących do strefy Schengen.

- 31 Dorobek Schengen stosuje się do państw członkowskich Unii Europejskiej, jak przewiduje art. 2 Protokołu nr 19 TFUE w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej. Ponadto Rada Unii Europejskiej zawarła z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii umowę dotyczący włączenia tych państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen
- 32 Cudzoziemiec I. N. został aresztowany na terytorium Republiki Chorwacji przy okazji wjazdu do Republiki Chorwacji z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a mianowicie z Republiki Słowenii.
- 33 Republika Chorwacji nie dokonuje ekstradycji swoich obywateli do Federacji Rosyjskiej.
- 34 Artykuł 18 TFUE stanowi, że w zakresie zastosowania Traktatów zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową.
- 35 Republika Islandii nie jest członkiem Unii Europejskiej, ale dnia 1 listopada 2019 r. weszła w życie umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią. Umowa ta przewiduje, że umawiające się strony zobowiązują się zapewnić, że system ekstradycji pomiędzy państwami członkowskimi z jednej strony, a Królestwem Norwegii i Republiką Islandii z drugiej strony, opiera się na mechanizmie przekazywania osób na podstawie nakazu aresztowania zgodnie z warunkami tej umowy.
- 36 Zważywszy na wszystkie okoliczności wspomniane powyżej, Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji ma wątpliwości, czy art. 18 TFUE należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie Unii Europejskiej (w tym przypadku Republika Chorwacji), które decyduje o ekstradycji do państwa trzeciego (w tym przypadku Federacji Rosyjskiej) obywatela państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, ale należącego do strefy Schengen, zobowiązane jest, przed podjęciem decyzji o ekstradycji, poinformować o wniosku o ekstradycję państwo, którego obywatelem jest cudzoziemiec (w tym przypadku Republikę Islandii), a w sytuacji gdy to państwo należące do strefy Schengen (w tym przypadku Republika Islandii) zwróci się o przekazanie mu tej osoby w celu przeprowadzenia postępowania, z powodu którego złożono wniosek o ekstradycję, zobowiązane jest do przekazania tej osoby temu państwu, zgodnie z Umową między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią.
- 37 Tutejszy sąd uważa, że w wypadku odpowiedzi twierdzącej na postawione pytanie poinformowanie Republiki Islandii o wniosku o ekstradycję, by mogła ona ewentualnie wydać nakaz aresztowania w celu przekazania jej osoby dla potrzeb przeprowadzenia postępowania karnego, przyczyniłoby się do realizacji celu, jakim jest zapobieganie ryzyku bezkarności sprawców przestępstw. Gdyby

odpowieź na zadane pytanie była twierdząca, ale Republika Islandii nie złożyłaby wniosku o przekazanie osoby, Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji zbadałby, czy ekstradycja zagraża prawom zapisanym w art. 19 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Gdyby jednak odpowiedź na zadane pytanie była przecząca, a mianowicie gdyby Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji nie był na podstawie prawa Unii zobowiązany do poinformowania o ekstradycji Republiki Islandii, to wówczas Vrhovni sud (sąd najwyższy) Republiki Chorwacji zbadałby zgodnie [Or. 9] z przepisami prawa krajowego, czy w wyniku ekstradycji cudzoziemiec zostałby poddany torturom lub niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu. Jednym z elementów oceny tego ryzyka jest także fakt, że cudzoziemiec I. N. otrzymał uprzednio w Islandii status uchodźcy.

VII. Wniosek o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego zgodnie z art. 107 regulaminu postępowania

- 38 Cudzoziemiec I. N. przebywa w areszcie ekstradycyjnym
- 39 Zgodnie z art. 49 ZOMPO, środek polegający na umieszczeniu w areszcie ekstradycyjnym pozostaje w mocy przez cały czas trwania procedury ekstradycyjnej, aż do momentu upływu terminu wykonania postanowienia o ekstradycji.
- 40 Odpowiedź na zadane pytanie ma decydujące znaczenie dla oceny sytuacji prawnej cudzoziemca.
- 41 Ponieważ pozbawienie wolności stanowi ograniczenie podstawowych praw człowieka i wolności cudzoziemca, o którego ekstradycji rozstrzyga się w postępowaniu głównym, sąd wnosi o rozpoznanie odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym określonym w art. 107 regulaminu postępowania.

VIII. Wniosek o dokonanie wykładni:

Czy art. 18 TFUE należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie Unii Europejskiej, które decyduje o ekstradycji do państwa trzeciego obywatela państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, ale należącego do strefy Schengen, zobowiązane jest poinformować o wniosku o ekstradycję państwo należące do strefy Schengen, którego obywatelem jest dana osoba?

W przypadku, gdy odpowiedź na powyższe pytanie będzie twierdząca, a państwo należące do strefy Schengen zwróciło się o przekazanie danej osoby w celu przeprowadzenia postępowania, z powodu którego złożono wniosek o ekstradycję, czy należy tę osobę przekazać temu państwu zgodnie z Umową między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią?

Zagrzeb, 28 listopada 2019 r.

[...]

DOKUMENT ROBOCZY